

Wolf en beer heroveren Europa

HASSELT - Voor het eerst sinds 1835 is er in Duitsland een wilde beer gesignaleerd. De bruine beer, een jong mannetje van zo'n 100 kilo, heeft in de buurt van Garmisch-Partenkirchen al 9 schapen gedood. Tegelijk kwam uit Nederland het nieuws dat er voor het eerst sinds de middeleeuwen een koppel zeearenden aan het broeden geslagen is. Geen toeval, want de trend overspant heel het continent: wilde diersoorten zijn Europa in snel tempo aan het heroveren...

Voor de Beierse beer ziet het er niet zo goed uit: de regering oordeelt dat hij niet mensenschuw genoeg is en wil hem daarom laten gevangennemen of afmaken. In zekere zin is hij het slachtoffer van het succes van zijn soort. De bruine beer werd in 1972 opnieuw uitgezet in Oostenrijk, waar ondertussen 30 exemplaren leven.

Deze beer - mogelijk gaat het om JJ2, die vorig jaar al in Zwitserland werd waargenomen - is mogelijk een van die Oostenrijkse beren, maar misschien ook een Italiaanse beer, door het WWF uitgezet in de noordelijke Alpenregio Trentino.

Voor de grote inheemse wildsoorten van Europa in het algemeen ziet het er een stuk rooskleuriger uit. Dat heeft onder andere te maken met de Val van de Muur, stelt Bart Muys, professor landbeheer aan de K.U.Leuven: "In Oost-Europa is na het communisme veel schrale akkergrond opgegeven voor de landbouw. Die gebieden worden herbos, hetzij spontaan, hetzij door de mens zelf, in het kader van bosbouw. Die herbos is zeer grootschalig. Om u een idee te geven: twintig jaar geleden was zo'n 30 procent van Estland bebost, nu is dat 70 procent. Wilde dieren kunnen zich daar veel beter verstoppen en verplaatsen. Hetzelfde gebeurt in Zuid-Europa, zij het op kleinere schaal."

Stapsteen

Elk groot aaneengesloten bosgebied is een stapsteen voor wilde diersoorten. Zelfs in het relatief

De bruine beer die Beieren onveilig maakt, gekiekt door een boswachter. Hij is niet de enige bedreigde diersoort die terugkeert. Foto EPA

dichtbebouwde en -bevolkte Vlaanderen. "De vos heeft heel Vlaanderen heroverd," zegt Bart Muys. "Hetzelfde voor de ree. De laatste Vlaamse wolf werd in de 18de eeuw in het Zoniën-woud neergeschoten, de laatste Waalse overkwam hetzelfde eind 19de eeuw in de Ardennen. Maar het duurt geen tien jaar meer of er lopen weer wilde wolven rond in België. Hetzij uit Oost-Europa, hetzij uit Spanje." Het fenomeen beperkt zich uiteraard niet tot België, en omvat heel wat meer wilde diersoorten. Een overzicht:

- "In het noorden van Nederland hoopt men op een terugkeer van de eland, die daar vroeger ooit voorkwam. Het dier is al vanuit Polen naar Duitsland opgerukt, en zou binnen 15, 20 jaar de corridor naar Nederland kunnen overbruggen," aldus Marc Herremans van Natuurpunt.
- De wolf dringt momenteel vanuit Polen Duitsland binnen. In de

Ardennen zit ook al een troepje wolven. "Zo goed als zeker losgelaten - er zijn altijd mensen die niet kunnen wachten en de natuur een handje willen helpen," zegt Herremans. Rond dat probleem - laten we een soort op haar eigen tempo een gebied herkoloniseren of gaat de mens de soort zelf reintroduceren - wordt op 14 juni een studiedag georganiseerd door de Vlaamse overheid.

- De bever was volledig uitgestorven maar is gereïntroduceerd aan de Nederlandse kant van de Grensmaas en heeft daarna zelf het Stramproyerbroek gekoloniseerd. "Ook aan de Dijle bezuiden Leuven komt het dier voor," weet professor Muys.
- Edelheren zitten nu nog achter omheining in de buurt van Weert, maar die gaat eind dit jaar neer. De dieren zullen zich dan ook naar België verplaatsen.

Frank JACOBS

1 Bruine beer

Het aantal beren stijgt explosief in Oost-Europa en het eerste exemplaar heeft nu vanuit ex-Joegoslavië via Oostenrijk en Italië ook Duitsland bereikt.

2 Wolf

Zo 'gewoon' in Oost-Europa dat ze hun actierrein al uitzetten naar het westen, bijvoorbeeld van Polen naar Duitsland, maar ook vanuit Spanje en ex-Joegoslavië naar de buurlanden. Is ook al in Wallonië aanwezig.

3 Zeearend

Afgelopen week raakte bekend dat voor het eerst sinds de middeleeuwen er weer een paar zeearenden broedt in Nederland. Het koppel is wellicht afkomstig uit Sleeswijk-Holstein en heeft z'n nest in de Oostvaardersplassen, in Flevoland.

Ook West-Europa wordt steeds wilder

In grote delen van Oost-Europa (en in mindere mate Spanje) wordt niet meer aan landbouw gedaan, en verwildert het platteland opnieuw. Dat speelt in het voordeel van wilde dieren, die welig tieren en zelfs hun gebied uitbreiden naar West-Europa. Daar kan het wild terecht in steeds grotere stukken aaneengesloten natuurgebied.

4 Lynx

De lynx is afkomstig uit afgelegen, bergachtige gebieden in Spanje, maar komt ook voor in delen van Polen en Scandinavië. Het dier wordt al een tijdje waargenomen in oostelijk België, en zou wellicht ook in Voeren voorkomen.

5 Everzwijn

Vroeger enkel voorkomend in de Ardennen, maar wordt binnenkort ook 'verwacht' in Vlaanderen, met name in Vlaams-Brabant wordt zijn komst al geruime tijd voorspeld.

6 Ree

De reeënpopulaties nemen toe, en waar het schuchtere bosdier vroeger enkel in bosrijke streken als Limburg voorkomt, is het nu aanwezig in heel het land, tot in West-Vlaanderen toe.

IEDEREEN WIL BEA!

Dit is het logo van de campagne 'Iedereen wil BEA!'.

Bea is een ree die in 2005 is geboren in de Ardennen. Ze is de eerste ree die is geboren in de Ardennen. Ze is de eerste ree die is geboren in de Ardennen. Ze is de eerste ree die is geboren in de Ardennen.